

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 220. — ŠTEV. 220.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 19, 1925. — SOBOTA, 19. SEPTEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

LIGA NARODOV IN SOVJETSKA DIPLOMACIJA

V Ženevi se boje sovjetske diplomacije. — Konferenca med Čičerinom in Skrzynskim v Varšavi je povzročila vznemirjenje glede varnostnih dogovorov. — Rusi se skušajo približati tudi Italiji. — Liga se boji nemirov v Nemčiji.

ŽENEVA, Švica, 18. septembra. — Senca ruskega medveda je padla včeraj preko iztočno-evropskega horizonta, komplicirala pogajanja glede varnostnega dogovora ter injicirala element negotovosti in nezaupanja.

Delegacije so pričele krožiti različne razlage, ko je poljska delegacija na zborovanju Lige narodov potrdila vest, da se je zunanji minister Skrzynski, ki je odpotoval od tukaj pred dvema dnevoma, navidezno v Pariz, napotil naravnost v Varšavo, kjer je imel v soboto sestanek z Jurijem Čičerinom, ruskim ministrom za zunanje zadeve.

Soglasno z nekim poljskim delegatom je posilil Čičerin za sestanek z grofom Skrzynskim v namenu, "da uravna še nerešene probleme med poljsko ter sovjetsko Rusijo." Poljaki so nato objavili, da ni med Poljsko in sovjetsko Rusijo nikakih važnih in neoprnanih sporov, da pa hoče Čičerin izvedeti za podrobnosti angleško-francoskih načrtov, ki se tičejo varnostnih dogovorov.

Čičerin namerava takoj zapustiti Varšavo ter se napotiti v Italijo, kjer ima dogovorjen sestanek z ministrskim predsednikom Mussolinijem, nakar bo odpotoval v Bukarešto, da uravna "še obstoječe spore" z Romunsko.

Neki boljševiški emisar je izjavil, da so Rusi ugodno razpoloženi napram iztočnemu varnostnemu dogovoru med Rusijo, Poljsko in Romunsko, katerim naj bi se pozneje pridružile še baltičske države.

Jasno je, da bo poteza Čičerina vzbudila veliko vznemirjenje v Nemčiji ter mogoče izpremenila kompleks pogajanj v Lausanne. Značilna je tudi izjava, katero je baje podal neki boljševiški predstavitelj, da se bo izpremenilo stališče Moskve napram Ligi, če bi bil sklenjen iztočni mejni varnostni dogovor, ki bi vključeval tudi Rusijo.

Nezaupanje v Moskvo se je v zadnjem času preje povečalo kot pa zmanjšalo. Vsed tega je malo verjetno, da bi bili sovjeti dobrodošli pri pogajanjih, posebno radi odpora Anglije in Nemčije.

Angleška delegacija je storila definitivne korake, da blokira razoroževalni program, za katerega se zavzema večina dežel, zastopanih na zborovanju Lige narodov, ko je Sir Cecil Hurst odločno nasprotoval vsaki tozadevni odredbi, dokler ni bila varnost v Evropi dejansko ustanovljena.

Hurst je govoril proti amendentu grofa Apponyi-ja ter izjavil, da so se že dvakrat izjavili napori Lige glede razoroženja.

— Liga zaznamuje že dve izjalovljenji ter se ne sme izpostaviti riziku tretjega s tem, da se loti uvodnega dela še predno so prilike za uspeh boljše, — je rekel. — Ugled Lige bi bil popolnoma uničen, če bi vpriporila nadaljne brezuspešne napore. Razoroženje pa je nemogoče, dokler niso vlade in narodi prepričani, da se lahko popolnoma varno lotijo razoroženja.

— Vlade morajo vzeti v poštev nekaj, kar je včasih bolj mogočno kot pa vse javno mnenje, — je zaključil, — namreč nasvet onih, na katere se obrne narod za varnost, kadar je ogrožen.

Francozom prijazni vplivi v Zdr. drž.

Francozom prijazni vplivi glede vojne dolga bodo najbrž povzročili zadrege. — Ekonomski inštitut je sporočil, da ne more Francija v bližnji bodočnosti ničesar plačati na račun dolga. Borah pravi, da je to navadna propaganda.

WASHINGTON, D. C., 18. sept. Poročilo Ekonomskega inštituta glede finančnega položaja Francije, ki je bilo izročeno članom ameriške komisije za fundiranje evropskih dolgov, bo najbrž dvignilo kraval še predno bo došel semkaj francoska misija, da se pogaja glede dolga.

Poročilo trdi, da ne more Francija v bližnji bodočnosti ničesar plačati, ne da bi poostila in pomnožila svojih splošnih finančnih težkoč in zadreg.

Senator Borah je opisal tozadevne izjave kot propagando ter izjavil, da bo pozneje nekaj povedal o tem poročilu. Njegovo mnenje je, da so bili mednarodni bankirji udeleženi pri obširnem proučevanju, katero je uvedel Ekonomski zavod ali da so imeli vsaj svoje prste vmes.

Zakladniški uradniki so izjavili, da ne soglašajo z nekaterimi zaključki, ki so navedeni v poročilu. Tako v zakladnici kot v glavnem stanu inštituta so ugotovili, da je bilo izročeno tozadevno poročilo članom komisije.

Na prošnjo predsednika bosta odpotovala poslanik Herriek ter zakladniški podtajnik Winston prihodnji tork v New York, da se sestaneta s francosko misijo glede dolga. Francoska delegacija bo dospela v Washington v sredo, in sestanek ameriške komisije je bil sklican na četrtek. Takrat se bodo najbrž tudi pričela pogajanja za fundiranje francoskega dolga.

Tekom neke razprave o položaju Francije se je glasilo v zakladnici, da je francoske trgovske bitanca ugodna in da se je Francija tudi okoristila pri valutni. Zakladniški uradniki so zavzeli stališče, da je Francija bogata in da je naloga francoske vlade uvesti izboljšanje, če je vodstvo finančno slabo.

Dr. H. Moulton, ravnačnik ekonomskega zavoda, je rekel, da je poročilo glede francoskega finančnega problema, ki ima obliko knjige, plod dve leti trajajočega obširnega študija in da je knjiga le slučajno izšla malo pred prihodom francoske komisije.

Večma merodajnih ljudi v glavnem mestu pa je mnenja, da je poročilo sestavljeno v propagandne svrhe.

Nova ekspedicija Amundsena.

Kapitan Roald Amundsen namerava priti prihodnji mesec v Ameriko, kjer bo imel serijo predavanj. Aprila ali maja bo napravil nov poskus, da dosepe na Severni tečaj in sicer z vodljivim zrakoplovom, ki je bil pred kratkim kupljen v Italiji in katerega je prekrstil v Norvegen.

Obsedno stanje v Boliviji.

BUENOS AIRES, 18. sept. — Iz La Paza, Bolivija, poročajo, da je bilo tam proglašeno obsedno stanje. Vlada je baje prišla na sled splošni zaroti.

Subaški agenti so premalo plačani.

Cerkvena zveza pravi, da ni pri izvedenju prohibicije nikakega prepricanja. — Slabo plačani agenti. — Wilson je nasprotoval prohibiciji.

WASHINGTON, D. C., 18. sept. Vzgojni department zveznega sveta cerkva se je v svojem poročilu izrazil, da bo pred kratkim izvršena reorganizacija prohibicijskega režima izvedenja, ki je bil več kot v enem oziru pomanjkljiv. Med drugim izjavlja, da so izvajali prohibicijo z manjšo resnostjo in odločnostjo kot pa je zahteval položaj.

Prohibicijska enota je delala brez dvoma vtis propagandnega urada in ta vtis je izpodkopal spoštovanje in sodelovanje.

Poročilo tudi kara slabe plače prohibicijskih agentov in obnašanje kongresa glede prohibicijskih imenovanj, katere smatra za politično patronažo.

Predsednik Wilson je bil proti prohibicijski postavi ter ni mogel posvetiti svoje pozornosti ajeni izvedbi, — se glasi v poročilu. — Predsednik Harding je pospeševal politiko "hands-off" s strani odgovornih zakladniških uradnikov, tako da je ostala sedanja administracija naložna, da razvije močno politiko, ki vzbuja novo upanje, čeprav je že pozno.

— Na vsej črti pa nam razodeva izvedanje prohibicije pomanjkanje vodstva in pripravljanja.

Francoski vzgojni minister v Berlinu.

Francoski vzgojni minister de Monzie je bil v Berlinu gost nemškega vzgojnega ministra dr. Beckerja. — Spremljal ga je dekan Sorbonne.

BERLIN, Nemčija, 18. sept. — Francoski vzgojni minister de Monzie in dekan pariskega vseučilišča Sorbone, profesor Brunot, sta bila častna gosta na banketu, katerega je priredil pruski vzgojni minister, dr. Becker.

Nemško časopisje imenuje de Monzie-ja prvega Francoza, ki je izza konca vojne obiskal Nemčijo, n. d. da bi iskal poskritega orožja.

Čeprav je obisk de Monzie-ja neoficijalen, je vendar znano, da je prišel v Berlin v vednostjo in privoljenjem zunanega ministra Brianda ter ministrskega predsednika Painlevé-ja. On se mudi v Berlinu v interesu pred kratkim ustanovljenega mednarodnega zavoda za znanstveno sodelovanje, ki ima svoj glavni stan v Parizu.

Nadaljnji gostje na banketu so bili voditelji nemške znanosti in vzgoje.

V pogovoru je izjavil de Monzie z ozirom na nemško ustavo, ki določa vzgojo mladine v duhu miru in mednarodne sprave, da mora Francija v tej smeri še dosti izvršiti. Francoske šolske knjige, ki uče sovražnost proti Nemčiji, pa so stare knjige, in sedanja vlada sn prizadeva, da jih popolnoma revidira. Prišel je v Berlin, da razpravlja o možnosti duševnega skupnega delovanja z nemškimi oblastmi.

Profesor Brunot je izjavil, da je največje važnosti, da se zbližata Nemčija in Francija, ki sta največji nosilki kulture na svetu. Zahteval je ustanovitev skupine

Maršal Hindenburg splošno priljubljen.

Nemški državni predsednik maršal von Hindenburg, je bil v Essenu navdušeno pozdravljen. Nacionalisti proti varnostnem dogovoru. — Prete z izstopom iz nemške vlade.

ESSEN, Nemčija, 18. sept. — Predsednika von Hindenburga, ki je došel v pretekli noči semkaj s par člani kabineta, je sprejelo prebivalstvo z velikim navdušenjem. Nahuja se na tri dni trajajočem potovanju po industrijskem okraju. Kot včeraj ob njegovem prihodu v Bochum, se je obrnala tudi tukaj več tisoč glav broječa ljudska množica pred hotelom Kaiserhof, da mu priredi ovacije. Tudi železniške naprave so nudile povsem drugačno sliko kot pa še pred kratkom, ko so bili Francozi neomejeni vladarji.

BOCHUM, Vestfalska, 18. sept. Delegacije premogarjev, tisoči školskih otrok ter oddelki državljskih in veteranskih društev so pozdravili državnega predsednika von Hindenburga ob priliki njegovega prvega obiska v premogovnem okraju Ruhra.

Posebni vlak predsednika in njegove družbe je došel pozno popoldne v Bochum. Hindenburg je takoj obkolila nadzravljajoča ljudska množica, obstoječa iz školskih, žamskih in otrok. V splošnem veselju, da je ruhrske ozemlje oproščeno nasilne vlade Francozov in Belgijcev, so bile pri ovacijah pozabljene vse strankarsko-politične razliko udeležencev.

Ko se je poleg prvi vihar, je naslovil Hindenburg na velikanško ljudsko množico par besed. Rekel je:

— Veseli me pozdraviti vas kot proste može in ženske, ki žive sedaj na prostih tleh. Vestfalski narod bo dobil zadostno od tribunalne zgodovine, in domoljubje, s katerim je narod molče trpel ter junaško vztrajal, bo svarilo za prihodnjo generacijo.

BERLIN, Nemčija, 18. sept. — Nemški nacionalisti so stavili včeraj nemški vladi ultimatum. Potom svojega voditelja v nemškem držav. zborni, dr. Oskarja Herghata, ki je bil pod kaiserjevimi nžimom pruski finančni minister, zahtevalo, da morajo zavzemiki najprej izprazniti Ruhr, modifinirati dogovor glede Lige narodov, posebnog glede določb, ki se obračajo proti Nemčiji ter se skleniti končni dogovor med seboj in z Nemčijo glede splošnega razoroženja, predno se prične razprava o varnostnem dogovoru. V napotnem slučaju bodo nemško-nacijonalni ministri izstopili iz kabineta dr. Luthra. Edina alternativa nemško-nacijonalne stranke je popolno prekinjenje pogajanj glede varnostnega dogovora.

Oskvem z napadi na politiko vlade glede varnostnega dogovora so pričeli nacionalisti v svojem organu, Berliner Lokal Anzeiger, bučno kampanjo proti Dawesovemu načrtu.

Pod naslovom "Dawesova špijonaža" grmi profesor dr. Ludvik Bernhard z berlinskega vseučilišča v dolgem članku proti mahinacijam angleško-ameriške visoke finance ki hoče potom svojih agentov v uradu generalnega agenta za reparacijska plačila prikleniti nemško trgovino na voz svojih svetovnih trustov.

knjižnice ter izmenjavo znanstvenih knjig in del.

ZADEVA PARLAMENTARCA

Komunistični član angleškega parlamenta ne sme v Združene države, baje na željo angleške vlade. London se je bal, da bo komunistični poslanec širil v Ameriki propagando za prosto Indijo. — Izključeni protestira ter napada ameriškega državnega tajnika.

WASHINGTON, D. C., 18. septembra. — Državni tajnik Kellogg je ugodil želji angleškega zunanjega urada, ko je prepovedal vstop v Združene države indijskemu članu angleškega parlamenta, Sapurdži Saklatvali. Za izgovor navaja, da je indijski član parlamenta komunist. Resnični vzrok pa je strah, da bo nadaljeval tukaj svojo propagando, koje namen je oprostiti Indijo angleškega imperijalizma.

Teorija bo predstavljala pozneje v senatu temelj napada na akcijo državnega tajnika Kellogga. Grof Karolyi, madžarski državnik, je bil obtožen, da je komunist. Madžarski monarhisti so pregovorili takratnega državnega tajnika Hughesa, da je prepovedal Karolyi-ju govoriti o politiki. Strah v onem slučaju je bil posledica proti-imperijalistične delavnosti Karolyi-ja.

Senator Borah predlaga, naj se spravi zadevo pred senat, ker je mnenja, da nadaljuje Kellogg s politiko Hughesa proti pravici prostega govora. Borah je rekel nadalje, da je dobil od Saklatvale pred več dnevi brzogovorko, da skuša "osebna vendeta" preprečiti njegov obisk v Združenih državah.

Senator Borah je dobil včeraj nadaljno sporočilo, potem ko je bil obveščen o akciji državnega departmenta, ki je preklinal njegov vizej. Iz teh sporočil je razvidno, da je Saklatvala rabil takozvani "hujskajoči način govorenja", katerega je navedel Kellogg kot vzrok izključenja parlamentarca, tekom neke debate glede Indije v angleški poslanski zbornici.

Ves zločin Saklatvale je obstajal v tem, da je tekom debate v parlamentu razpravljal o razmerah v Indiji.

LONDON, Anglija, 18. septembra. — Sapurdži Saklatvala, komunistični član angleškega parlamenta, je pisal včeraj ameriškega generalnemu konzulu pismo, v katerem je protestiral proti akciji ameriškega državnega tajnika, ki mu je prepovedal vstop v Združene države, da se udeleži konference Medparlamentarne unije.

Vzhodni Indijci so dobili volilno pravico.

MELBOURNE, Avstralija, 18. septembra. — Poslanska zbornica je sprejela predlog, ki določa, naj dobe domačini iz Vzhodne Indije, ki prebivajo v Avstraliji, volilno pravico.

Curzonova hčerka v delavskih vrstah.

LONDON, Anglija, 18. sept. — Lady Cynthia Mosley, hči pokojnega znanega ministra, markiza Curzona je danes vstopila v delavsko stranko. Najbrž bo kandidirala za zastopnico v poslanski zbornici.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.90 2000 Din. — \$37.60 5000 Din. — \$93.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej, 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOKAJNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

Smrt znanega kompozita.

BERLIN, Nemčija, 17. sept. — Leo Fall, znani kompozist Dolarste prince, Štambulske rože, Madame Pompadour in drugih operet, je umrl včeraj na Dunaju v starosti dva in petdesetih let. Bolehal je na raku. Bil je rojen leta 1873 v Olomouci, kjer je bil njegov oče vojaški kapelnik.

Študiral je na dunajskem konservatoriju, a se dolgo časa ni mogel postaviti na mogo, ker niso bi-

la njegova prva dela ugodno sprejeta. Slavo in splošno priznanje mu je prinesla šele Dolarste princeza.

Stroški španske armade.

PARIZ, Francija, 18. sept. — Tukajšnje časopisje je dobilo poročilo, da je za glavo Abdel Krima razpisanih \$25,000 nagrade. Iz Madrida poročajo, da potroši Španska za svojo armado v Maroku vsak mesec \$75,000,000.

G. K. CHESTERMAN:

ČETRTEK.

Poslovenil Oton Župančič.

(Nadaljevanje.)

Gregory ga je vedel po nizkem obokanem hodniku, konec katerega je gorela rdeča luč. To je bila ogromna škrlatna svetilka, velika malone kakor ognjišče, pritrjena nad majhnimi, a težkimi železnimi vrati. V teh vratih je bila nekaka lina in nanjo je Gregory petkrat potikal. Debel glas s tujim prigrasom ga je vprašal, kdo je. Na to vprašanje je dal naslednji več ali manj nepričakovani odgovor: — Mister Joseph Chamberlain.

Ta beseda je bilo očividno dogovorjeno geslo; težki tečajji so se začeli premikati.

Znotraj vhoda se je hodnik lesketal, kakor da je opažen z jeklenim omrežjem. Na drugi pogled je Syme zapazil, da je ta bleščeči se opaž zares sestavljen iz več leg zvrstoma zloženih samokresov in pušek.

— Prosim, oprostite mi vse te formalnosti, — je pripomnil Gregory, — tukaj moramo biti jako natančni.

— Nič se ne opravljajte, — je rekel Syme, — Vem, kako ste vneti za zakonitost in red. — In stopil je v hodnik, ki je štrlel jeklenega orožja. S svojimi dolgimi plavimi lasmi in malce gizdavo suknjo je bil videti čudno šibka in fantastična postava, ko je hodil po tem sijočem mrtvaškem rovu.

Prešla sta več takih prehodov in dospela nazadnje v zagonetno jekleno sobo z usločnimi stenami; ta prostor skoraj okrogle oblike, z več vrstami klopi, je imel precej podobnosti z vseučiliško predavalnico. Tu ni bilo niti pušek, niti samokresov, a po stenah so viseli vse sumljivejši in strašnejši predmeti, slični gomoljem železnih rastlin, ali jajcem železnih ptič. Bile so bombe in ves ta prostor sam je imel podoben notranjšine bombe. Syme je otnil ob steni pepel svoje cigare in je vstopil.

— In sedaj, dragi gospod Syme, — je rekel Gregory in se je široko vrgel pod največjo bombo, — sedaj sva popolnoma nemotena, lahko se dobora razgovoriva. Poglejte, ni je človeške besede, ki bi vam mogla izraziti, zakaj sem vas spravil sem. Bil je eden tistih samovoljnih vzgibov, ki te prisili, da strmoglaviš raz skalo ali da se zaljubiš. Zadoštur, če vam povem, da ste bili neizrečeno razdražljivi, in pravzaprav ste še. Če bi dvajsetkrat prisegel, da bom molčal, predlomil bi vseh dvajset priseg radi zadoščenja, da bi vas nekoliko potlačil. Že vaš način, kako si prižigate cigaro, bi zapeljal duhovnika, da bi prelomil izpovedni pečat. Vi ste torej rekli, kako ste za trdno prepričani, da jaz nisem resen anarhist. Ali se vam zdi ta-le soba resne ali ne?

— Res kaže, da skriva pod vso svojo vedro opremo še globljo moralno misel, — je pritrdil Syme. — Toda, ali mi dovolite dvoje vprašanj? Ne bojte se mi dati po-

jasnila, zakaj, kakor se spominjate, ste mi prav previdno izvalili obljubo, da ne ovadim ničesar policiji. Ta obljuba bo gotovo držala. Tako vas izprašujem zgolj iz radovednosti. Najprej: Kaj tiči za vsem tem? Kaj nameravate? Ali hočete odpraviti vlado?

— Odpraviti hočemo Boga! — je izjavil Gregory in široko odprl svoje fanatične oči. Nam ne zadošča prekeniti samo nekaj despotov in policijskih naredeb; ta vrsta anarhizma eksistira, a to je samo ena panoga nonkonformistov. Mi rijemo globlje in vas poženemo višje. Mi zanikamo vse to samovoljno razlikovanje med pregreho in krepostjo, častjo in izdajstvom, na katero se opirajo navadni razbojnik. Bebasti sentimentalci, ki so delali francosko revolucijo, so govorili o človeških pravicah! Mi črtimo pravice, kakor črtimo krivice! Odpravili smo Krivico in Pravico!

— In pravo in levo, — je rekel Syme preprosto in gorko; — upam, da odpravite te dve tudi. Te dve ovirata mene mnogo bolj.

— Omenili ste še eno vprašanje, — je odsekal Gregory.

— Z veseljem, — je povzel Syme. — V vsem vašem delovanju in vaši okolici vidim zavedno iskanje skrivnosti. Jaz imam teto, ki je stanovala nad trgovino, a sedaj sem našel prvič ljudi, ki jim godi prebivanje pod krmo. Tu imate težka železna vrata. Ne morete skoznje, ne da bi se ponižali ter se imenovali Mr. Chamberlain. Okrožate se z jeklenim orožjem, ki daje temu prostoru, če se smem tako izraziti, bolj nasilno nego domačo podobo. Smem-li vprašati, kako to, da se na eni strani tako trudite, da bi se skrili zemlji v o-srčje, na drugo stran pa razgrinjate vso svojo skrivnost, razpravlja-joč o anarhiji pred vsemi avstirskimi ženskami in Saffron-Parku?

Gregory se je smejal.

— Odgovor je kaj preprost, — je dejal. — Vam sem povedal, da sem resen anarhist, in vi mi niste verjeli. Tudi one mi ne verujejo. Dokler jih ne privedem v to pekleno izbo, mi ne bodo verjele.

Syme je zamišljeno kadir in je gledal z zajetjem svojega tovariša Gregory je nadaljeval.

— Stvar vas bo nemara zanimala, — je rekel. — Ko sem pristopil k Novim Anarhistom, sem poizkušal vse vrste častitljivih preoblik. Najprej sem se napravil za škofa. Prečital sem vse, kar so pisali naši anarhistični pamfleti o škofih, tako Vampirstvo prazne vere in Duhovniki — razbojniki. Iz tega sem posnel trdno prepričanje, da so škofje zagonetni in strahotni stari, ki taje človeštvu kruto skrivnost. Bil sem slabo poučen. Ko sem se prvič pokazal v škofovski opravi v nekem salonu in zakričal z gromovitim glasom: — Na kolena, na kolena, ošabni človeški razum! — so takoj, sam ne vem kako, uganili, da z mojim ško-

fovstvom ni nič. Pri tisti priči so me imeli. Nato sem nastopal kot milijonar, toda branil sem kapital s toliko bistroumnostjo, da je moral vsak bebec opaziti, da sem gol revež. Potem sem poskusil z ulogo častnika. Sam zase sem človekoljub, vendar upam, da sem zadosti širokega uma, da razumem nazoré tistih, ki občudujejo silo — ponosni, blazni boj narave in drugo podobno, saj poznate vse to. Ob vsaki priliki sem potegnil meč in ga vihtil. Vzklikal sem: "krvi!" razmišljeno, kakor kdo, ki kliče vina. Govoril sem: — Naj slabši pogine, to je zakon! — No, kaj si hočemo, kazno je, da majorji ne delajo tako. Zopet so me imeli. Naposled sem se zatekel v svojem obupu k predsedniku Osrednjega Anarhističnega Odbora, ki je največji mož v Evropi.

— Kako mu je ime? — je vprašal Syme.

— Ne bi ga poznali, — je odgovoril Gregory. — To je njegova veličina. Cesar in Napoleon sta zastavila ves svoj ženij, da bi se o njiju govorilo, in sta svoj namen dosegla. On zastavlja ves svoj ženij, da se ne bi govorilo o njem, in res se o njem ne govori. A ne moreš biti pet minut z njim v sobi, ne da bi začutil, da bi bila Cesar in Napoleon v njegovih rokah otroka.

Za hip je premolnil in prebledel, potem je povzel:

— Vsak njegov nasvet je presenetljiv liki epigram in vendar tako praktičen kot Angleška Banka. Vprašal sem ga: — Pod katero krinko naj se skrivam svetu? Kaj bi našel častiljivejšega od škofov in majorjev? — Okrenil je proti meni svoj veliki, nepogodljivi obraz. — Varne krinke potrebujete, ne-li? Oblike, ki bi vas kazala popolnoma nevarnega; oblike, pod katero ne bi mogla živa duša slutiti bombe? — Prikimal sem mu. Nenadoma je povzdignil svoj levji glas. — Kaj — torej se preoblecite v anarhista, bedak! — je zarjval, da se je soba strela. — Potem ne bo nihče pričakoval, da bi utegnili storiti kaj nevarnega. — In brez vsake druge besede je obrnil svoj široki hrbet proti meni. Storil sem po njegovem nasvetu in nikoli se nisem tega kesal. Noč in dan sem pridigal tistim ženskam prelivanje krvi, in bogme, da bi mi prepustile svoje otroške vozičke v varstvo!

Syme ga je gledal, in v njegovih velikih, modrih očeh je bilo videti nekaj spoštovanja.

— Še mene ste ujeli, — je rekel, — to je res zvita zanka.

In po premoru je pristavil:

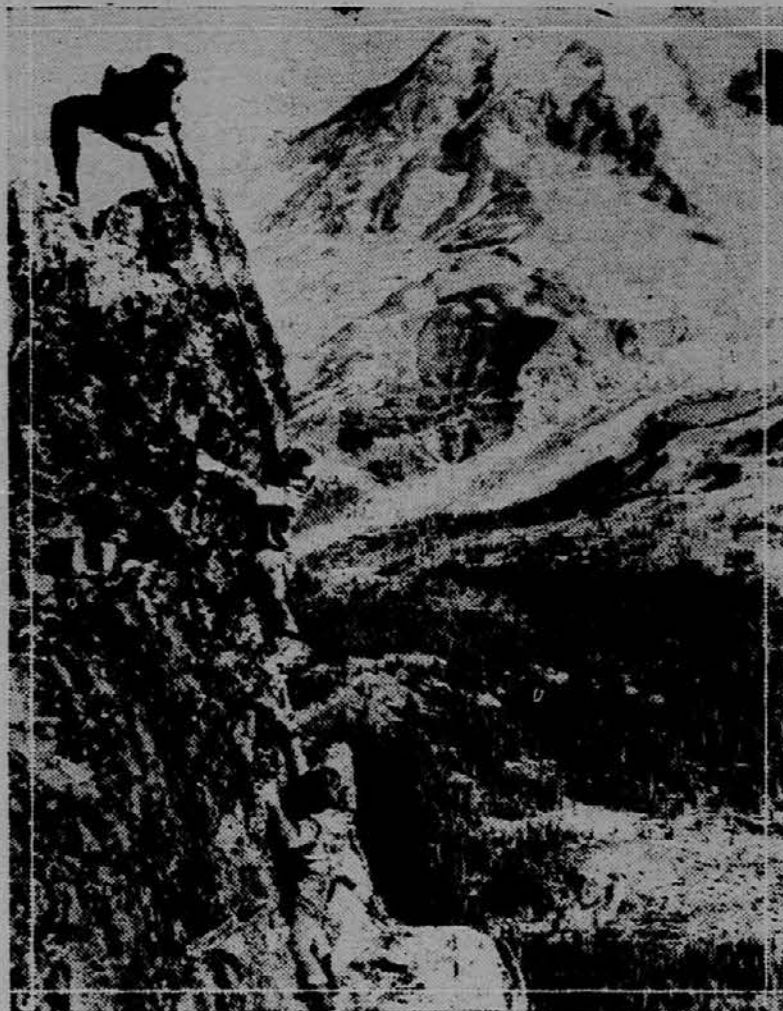
— Kako imenujete tega svojega strahovitega predsednika?

(Dalje prihodnjič.)

Zopet nesreča na novosadskem letališču.

Te dni se je zgodila na novosadskem letališču zopet težka nesreča. Podporočnik Mihajlo Lukšić je hotel v višini 800 m napraviti drzen obrat. V tem trenutku je zakričal z gromovitim glasom: — Na kolena, na kolena, ošabni človeški razum! — so takoj, sam ne vem kako, uganili, da z mojim ško-

TEŽAVNA PARTIJA

Slika nam predstavlja tri turiste v Rainer Narodnem Parku v državi Washington. V ozadju je snežnik Mount Rainer, kojega vrh se nahaja 14.400 čevljev nad morskó gladino.

MODERNI NAZORI KEMAL ČE BI ČLOVEK ŠE ENKRAT PAŠE ŽIVEL

Živimo v dobi splošne emancipacije. Vse sili narazen; žena od moža, mož od žene in celo zaročenci se razhajajo, predno so okusili prve sladkosti rodbinskega življenja. Zveze, ki so se sklupale z največjim navdušenjem, se razdirajo s fantizmom in angeli dobivajo v takih slučajih podoben hudici. Človeški duh je pač na klonjen zanikovanju in se ne unša posebno v prehodnih časih, kakršni so dandanašnji.

Prošle dni je treščila v svet novica, da sta se sporazumno ločila Mustafa Kemal paša, poglavar nove Turčije in Latife Hanuma, turška apostolka ženske emancipacije. Zakonski jarem ji ma je postal pretesen, neznošen in sklanila sta ga odložiti. Svet, ki je spremljal reforme Mustafa Kemala s toplimi simpatijami, se vprašuje, kako je prišlo do tega koraka? To, kar se je zgodilo, razlagajo na različne načine, opravilujejo z raznimi vzroki, od katerih pa je komaj katéri pravilen. Kemal paša je objavil ločitev od Hanume celo z javnim dekretom, a s tem še ni rečeno, da je povedal tudi razloge, ki so ga pripravili do ločitve.

Píše se in govori, da je bila pravi povod za razhod zakonev oblastnost Latife Hanume, katero je kazala mlada žena v državnih zadevah. Baj je hotela sodočevati v javnem življenju, dajati pobudo za preureditev države in zavirati gorečnost nekaterih reform. Kemal paša se je tem načrtom aprl. Razumeval je, da se je Hanuma, vzgojena na evropskem zapadu, v Angliji in Franciji, navzela posilnih običajev, ki nimajo s turškimi šegami nobene zveze. Upošteval je tudi njeno hlabrost, ko se je borila na fronti proti kopnemu sovražniku. Tega pa ni mogel jemati v poštev, da bi se žna mešala v važne državne posle. Radi tega ji je predložil ločitev, na katero je pristala.

Turški državni poglavar je sedaj brez žene, kateri je hotel dati posebne pravice v družbi. Tj se še nekoč ironično; ampak je resnično. In verjetno je, da se Kemalov zakon razdeli iz čisto drugih vzrokov kakor političnih.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Cicero in Elmhurst naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

J. Fabian,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in ga rojakom toplo priporočamo.

Upravišтво "Glas Naroda".

HUMOR PRI POROKI

V nekem angleškem časopisu pripoveduje neki magistratni uradnik nastopno: Jaz mislim, da nobena stvar ne napravi moža tako raztresenega kakor poroka. Nedavno sem poročil mlad par, izročil ženinu papirje in mu povedal, koliko ima plačati. Postal je rudeč kakor rak in ves obupan je brskal po svojih žepih, potem pa se nenkrat odstranil iz sobe. Nevesta, ki si ni znała razlagati, kaj se godi, je čakala deset minut silno razburjena, nakar je pritekel ves potan povoporočenec in težko sopeč položil denar na mizo. Kakor sem pozneje slišal, je bil svojo denarnico pozabil doma in je v naglici zastavil svojo zlato uro in verižico.

Nekoč sem ravno hotel izreči poročno formulo, ko je pridivil neki mlad mož v sobo in zakričal: Jaz vam prepovedujem tega moža poročiti, ker je tat, ki nosi sedaj moje hlače in spada v zapor. Kakor bi bombe vrgel, je nastalo strašno razburjenje. Izvedel sem, da sta bila ženin in oni drugi brata ter sta snubila eno in isto dekle. Ko je uslišala takratnega ženina, je bil brat jezen in ni več govoril z njim. Ženin je oblekel, ko je šel k poroki, nove hlače, ki pa so bile slučajno last brata ter se je pri izbiri hlač zmotil, ker so bile njegove silno podobne bratovini. Razložil sem besnečemu bratu, da tu ne gre za nikako tatvino, nakar je zapustil z mirnim namerom poročni urad. Ko je bila ceremonija pri kraju, je rekla mlada žena s pomislekom: Tega bi si pa ne bila mislila, da bom svojo ga moža v hlačah svojega brata poročila.

Neki mož je stopil v poročni urad pol ure poprej, predno je bila poroka napovedana. Vsedel se je, potegnil iz žepa steklenico in pil. Moram si priboriti peklenškega poguma, kajti stajal se poročim. To pa boste razumeli, kadar boste videli njo. Ko je nevesta točno ob uri vstopila, sem jo pogledal in ženina razumel.

Neki romanopisec je prišel k meni in me naprosil, ali sme skozi tuden dni prisostvovati pri porokah. Vprašal sem ga, zakaj. Odgovoril je: V kratkem se poročim in hočem prej spoznati v vseh podobnostih razpoloženje na tem kraju. Na dan svoje poroke se je obnašal naravnost vzorno.

Največja Prodajalna Perla
Po najnižji ceni
JABOLJSE BLACO
iz naše prodajalne na
debelo. Lahko dobite
celo, pukano in čisto
mehko perje. Mi prodajamo na
debelo ter vedno sveže in čisto blago,
ne pa preležano kot v drugih
trgovinah. Pošiljamo po Ameriki
in Kanadi. Pišite po BREZPLAČNE
uzorce perla in druge podrobnosti.
ALBERT STETZ, Dept. 3,
138 Passaic St., Passaic, N. J.

POZNA LOČITEV

Pred kazenskim sodiščem o okraju Favoriten na Dunaju so nedavno razpravljali nenavadni tožbi radi razžaljenja časti. V ospredju te afere je stara zakonska dvojica, 72-letna Marija H. in njen 76-letni soprog. Zakonec sta že več mesecev prapraded in prababica in sta pred dvema letoma praznovala zlato poroko. Danes pa sta ločena. Mož se je pred pol-druhim letom seznanil z 49-letno delavko Ano P. in se vanjo — zaljubil. Primerilo se je celo, da je mož zahteval in tudi dosegel ločitev zakona. Mesece marca je gospa H. v nekem parku naletela na Ano P. in na njenega moža. Nastal je velik škandal in gospa H. je tožila radi razžaljenja časti. Pri razpravi se je 50 letna Ana P. pojavila v navadnem srčkanem "Bubikopfu." Ona je ločena od svojega moža in mati šestih otrok.

Sodnik: "Kje ste se seznanili z gospodom?" — "Na plesu." — "S kom je bil tam?" — "S svojo pravnikinjo." Sodnik je obtoženko cprostil. — Tako je, če se star panj vname ...

Priatelji monarhizma iz dobička.

Angleški prestolonaslednik je prišel na svojem šestmesečnem potovanju okoli sveta v Argentino. Ker je angleški prestolonaslednik, ne samo sedanji, ampak tudi njegovi predniki, kasnejši angleški kralji, merodajni v moški modi, ni čuda, da se vsi gizdalni na svetu ravnaajo po tem višokem gospodu, ki daje ton v moški eleganci. Ker se povsod, kjer se pojavlja prime Waleski, prireajoji njemu na čast pojedine in sprejmi in je sploh on središče vsega družabnega življenja v dotičnem kraju, je naravno, da si vsi gizdalni naročajo nove obleke po kroju, ki ga trenutno nosi angleški prestolonaslednik. V Buenos Airesu so krojači napravili nedavno kar 200 večernih in 500 cestnih oblik za gospode. Krojači pravijo, da so v enem tednu zaslužili več kot sicer v treh letih. Pravijo tudi, da imajo kronane glave zelo radi, ker jim dajo toliko zaslužiti. Pa recite, da tudi monarhizem ne nese!

Podpisani bi rad izvedel za svojega očeta ANTONA ZORC, domačega Žakljev iz Blatne Brezovice, št. 15, pošta Vrhnika, Jugoslavija. Kot mi je znano, se je nahajal pred osmimi leti v Waukegan ali North Chicago, Ill., takrat je delal v šumi. Prosim, da se mi oglasi takoj radi važnih zadev ali pa če sam piše na svoj dom v staro domovino. V slučaju, da kak rojak ve kaj o njem in njegovem naslovu, prosim, da mi takoj sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen. Moj naslov je ta: — John Zorc, 59 Arthur St., Little Falls, N. Y. (3x 18,19,21)

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO
V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Zaupanje

se zahteva pri izbihi pravih zdravil za vašo bolezen. Tisočere zadovoljne družine priporočajo

Severa-ova Družinska Zdravila

Skrbno so sestavljena ter jih priporočajo oni, ki so jih uporabljali, zastran njihove uspešnosti in poštene kakovosti. Če so se jih poslužili pravočasno, je bila marsikatera bolečina odstranjena in marsikatera nevarna bolezen preprečena. S tem so se iznebili stroškov in trpljenja. Tukaj je nekaj uporabnih zdravil:

Severa's Antiseptol.
Antiseptična razredčina za krasno uporabo. Antiseptično sredstvo za izmivanje ust, za grgranje, zoper nabo sapa, za go, hripavost in unete željosti.
Cena 25 in 50 centov.

Severa's Regulator.
Splošna tonika za zdravljenje bolezni, ki so posebno šenskam lastne.
Cena \$1.25.

Severa's Esok.
Antiseptično mazilo. Namenjeno za odpržno arbičeti in drugim unetjem kože.
Cena 50 centov.

Severa's Cough Balm.
Prijetno in uspešno sredstvo za zdravljenje kašlja, katerega povzroča unetje v grlu, ponavljajoč se kašlja in hripavosti.
Cena 25 in 50 centov.

Severa's Gethardol.
Liniment namo za zunanjo uporabo. Priporočljivo za lokalno zdravljenje revmatičnih ali nevralgičnih bolečin, išpaskov, odrgnenj, oteklin, okorelih mišic, krčev v mišicah in okorelih sklepov.
Cena 30 in 60 centov.

Severa's Pilla.
Zoper zaprtje, boleštni glavobol, omotico in rmenico, ki je posledica d'ca zaprtja.
Cena 25 centov.

Severa's Esorka.
Zanesljivo milice ledodca in odvajalna tonika, ki olajšuje in očuje. Priporočljivo za stare in občutljive ljudi ter one, ki se jim obrača na boljše. Valed novih zdravilnih sestavin je izborno zdravilo zoper neprebravo, zaprtje in neveljavno stanje prebavnih organov.
Cena 75c in \$1.50.

Severa's Nerveton in Nerveton Tablets.
Kombinacija tekočine in tablet. Priporočljivo za odpravo nervoznega iscrpanja nespečnosti ali pomankanja spanja, ki je posledica nervoznosti.
Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Vprašajte najprej v lekarni.

